Gemeente Amsterdam

Datum van vaststelling: xx.xx.xxx
Opdrachtgever: Nabila Bouabbouz
Directie: G&O

Participatieplan Ontwerp Openbare Ruimte Couperusbuurt (fase 1)

Wat gaan we doen?

Als onderdeel van de vernieuwing van de Couperusbuurt richten we ook de openbare ruimte opnieuw in. Samen met de bewoners willen we hier een inrichtingsplan voor opstellen. In een dergelijk plan staat bijvoorbeeld hoe de straten en pleinen eruit komen te zien, wat voor soort groen er komt en waar de speel- en sportplekken komen. Het eindproduct is een definitief ontwerp voor de openbare ruimte Couperusbuurt.

De vernieuwing van de woningen in de Couperusbuurt gebeurt in drie fasen (zie onderstaande afbeelding).

Fase 1:

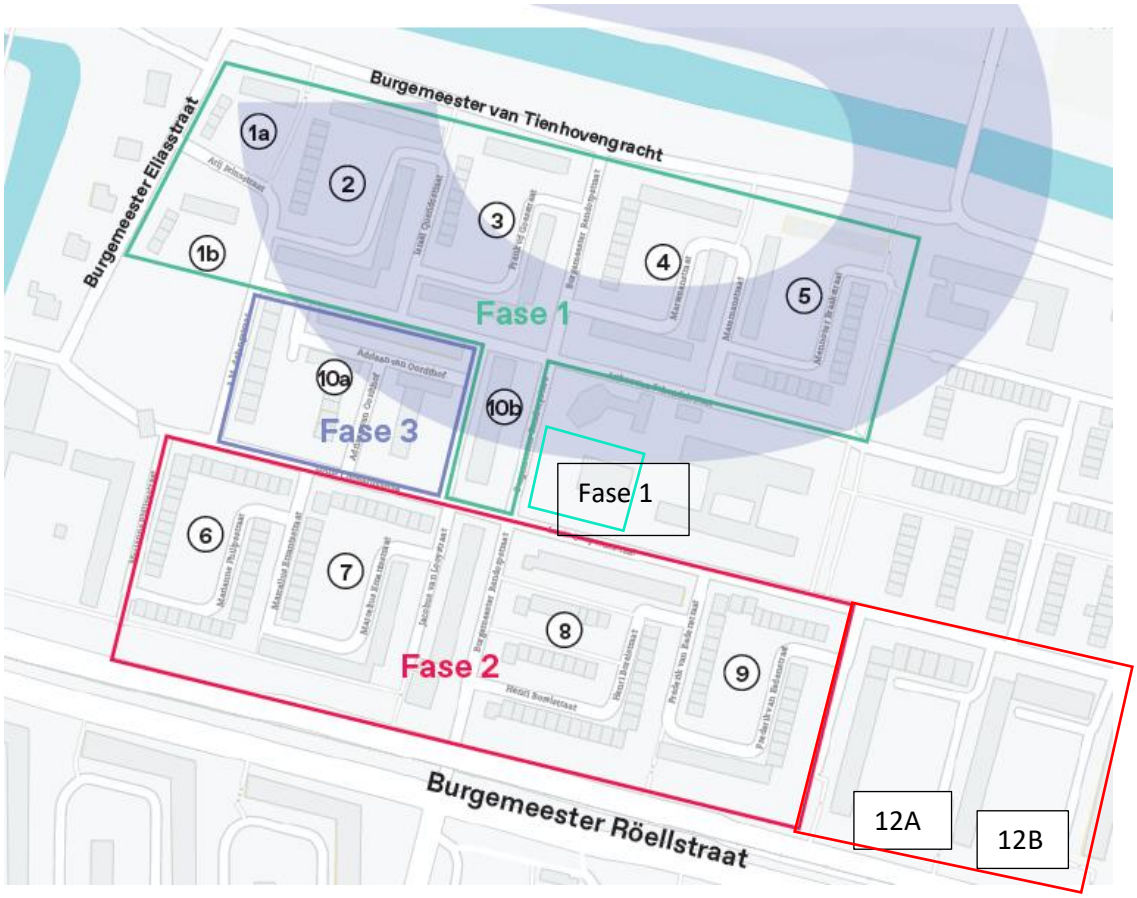
- Renovatie en deels samenvoegen en verkopen van de woningen in de velden 1A, 2, 3, 4 en 5
- Sloop/nieuwbouw van de velden 1B en 10B

Fase 2:

- Sloop/nieuwbouw van de velden 6, 7, 8 en 9
- Nieuwbouw veld 12A en 12B

Fase 3:

- Renovatie van de woningen en bedrijfsruimte rond het Adriaan van Oordthof.

Dit participatieplan Openbare Ruimte Couperusbuurt heeft betrekking op de nieuwe inrichting van de openbare ruimte in fase 1. Voor fase 2 en 3 stellen we later een apart ontwerp en een apart participatieplan op.

Wat gaan we doen in fase 1?
Het inrichtingsplan openbare ruimte Fase 1 gaan we maken voor het gebied tussen de Burgemeester Van Tienhovengracht en de Couperusstraat, met uitzondering van de 4 groene hoven aan de noordkant (nummer 2, 3, 4 en 5 op de kaart).

De groene hoven aan de noordkant van de buurt zijn namelijk in erfpacht uitgegeven aan Stadgenoot. Stadgenoot maakt daarom zelf in overleg met de bewoners een inrichtingsplan hiervoor. De gemeente is wel verantwoordelijk voor de inrichting van de straat door de hoven heen en de parkeervakken. Vanzelfsprekend vindt er afstemming plaats tussen gemeente en Stadgenoot.

De belangrijkste ingrepen in fase 1 zijn:

- Herinrichting van de straten;
- Herinrichting van de groenstrook tussen de Burgemeester Eliasstraat en de AM de Jongstraat;
- Herinrichting van het plein bij de moskee (“Couperusplein”).

Waarom doen we dit samen en wat is de invloed van bewoners?

De bewoners in de te renoveren woningen -die sociaal blijven- hebben de mogelijkheid om na de renovatie terug te keren naar hun huidige woning. Ook kunnen bewoners van de Couperusbuurt verhuizen naar de nieuwbouw. Dit betekent dat een deel van de huidige bewoners ook in de toekomst in de buurt zal wonen en dus belang heeft bij de manier waarop de openbare ruimte wordt ingericht.

Wij stellen het daarom op prijs als bewoners met ons willen **meedenken** en ideeën en suggesties over de inrichting van de openbare ruimte aan ons mee geven. Vervolgens maken we een conceptplan en kunnen bewoners hierop **reageren** door hun mening te geven over ons voorstel.

Daarnaast is het belangrijk dat bewoners weten wat ze straks kunnen verwachten van de nieuwe inrichting (en wat niet).

Het doel van de participatie is daarmee enerzijds bewustwording en anderzijds het kwalitatief beter maken van het ontwerp openbare ruimte zodat het aansluit bij de wensen en behoeften van de gebruikers.

De vernieuwing van de Couperusbuurt wordt in verschillende fasen uitgevoerd en duurt naar verwachting zeker 8 jaar. In deze periode zal de samenstelling van de buurt gaan veranderen. Bewoners vertrekken, nieuwe bewoners komen erbij. Nu zijn het vooral een- en tweepersoons huishoudens en straks zullen er ook meer gezinnen met kinderen komen te wonen. En naast sociale huurwoningen, komen er ook middeldure huur en koopwoningen.

Het plan dat we nu maken, moet daarom ook voldoende ruimte laten om bepaalde onderdelen pas later uit te werken, zoals de precieze vormgeving van de nieuwe speelplekken. Dit doen we bij voorkeur later samen met de bewoners die er dan wonen en van de speelplekken gebruik gaan maken.

Wat staat al vast?

Bij het maken van een inrichtingsplan zijn we gebonden aan een aantal vaste uitgangspunten van de gemeente. Zo moet het plan voldoen aan het “Puccini-handboek” waarin bijvoorbeeld de keuze van materialen is vastgelegd. Ook hanteren we als gemeente vaste maten voor wegen en straten. Daarnaast moeten we rekening houden met het parkeerbeleid, afvalinzameling, kabels en leidingen en een aantal beleidsuitgangspunten, zoals verduurzaming en regenwaterbestendige inrichting van een gebied.

Dit betekent bijvoorbeeld dat er gebruik moet worden gemaakt van bepaalde materialen, bomen en planten. Deze uitgangspunten vormen het vaste kader voor het inrichtingsplan en zijn belangrijk voor de gemeente om het gebied duurzaam te kunnen onderhouden.

Daarnaast is in de Investeringsnota Couperusbuurt (2024) een aantal uitgangspunten voor de nieuwe inrichting vastgelegd, zoals de invoering van 1-richtingsverkeer op de brug naar de Dichtersbuurt, het aantal parkeerplaatsen dat zal worden aangelegd in de buurt en dat de straten langs de groene hoven worden ingericht als woonerven.

Wat vragen we aan bewoners?

De participatie in deze fase richt zich vooral op een veilige en prettige inrichting van de buurt. Vragen die we samen met bewoners willen bespreken zijn:

- Er zijn aan de noordkant vier hoven die groen zijn en beheerd worden door Stadgenoot, maar die wel voor iedereen toegankelijk zijn (zie nummer 2 t/m 5 in het plaatje hierboven). Door deze hoven loopt een rijweg. Hier wordt veel geparkeerd.
    - We willen het groene karakter van de hoven graag versterken door ze autoluw te maken en in te richten als woonerf. De parkeerplaatsen worden zoveel mogelijk aan de rand van de hoven geplaatst.
    - Wanneer zou u gebruik van de hoven maken? Welke omstandigheden zijn er nodig zodat u zich veilig voelt om hier buren te ontmoeten en te wandelen, ook in de avond? Welke inrichting is daarvoor geschikt?
- Het Couperusplein is het hart van de buurt.
    - Welke inrichting is er nodig voor dit plein zodat het echt het hart wordt van de buurt?
    - Wat zou u hier graag willen doen?
- Aan de Herman de Manstraat en de Burgemeester Eliasstraat komen groenstroken.
    - De groenstrook aan de Herman de Manstraat bestaat uit een groenstrook, bomen en een voet- en fietspad. Vindt u dat er hier iets aan veranderd moet worden en zo ja, wat dan?
    - De groenstrook aan de Burgemeester Eliasstraat gaat in ieder geval iets wijzigen. De bebouwing op de hoek van de Burgemeester Eliasstraat en Arij Prinsstraat wordt gesloopt en vervangen door nieuwbouw. De bebouwing aan de kant van de Burgemeester Eliasstraat schuift iets op naar het oosten en komt daarmee wat verder in het park. Dit is nodig om de bomen langs de Burgemeester Eliasstraat te kunnen behouden. Wij stellen voor om de inrichting voor de groenstrook zoveel mogelijk hetzelfde te houden. Het is een open groenstrook die verschillende mogelijkheden biedt voor gebruik, zoals picknicken en spelen. Vindt u dat ook of zou u hier graag een andere inrichting zien, bijvoorbeeld met sporttoestellen of een voetbalveld?
- De vernieuwing van de buurt gaat ongeveer acht jaar duren. Het is belangrijk dat de buurt in die tijd ook leefbaar blijft. Samen met de bewoners willen we nadenken over welke maatregelen daarvoor nodig zijn. Dat kan bijvoorbeeld in het Buurtoverleg, maar bewoners kunnen ook tijdens de bijeenkomsten over de nieuwe inrichting daarvoor suggesties doen.

We laten verschillende mogelijkheden, sferen en voorbeeldfoto's zien zodat bewoners een goed beeld krijgen bij de mogelijkheden voor de inrichting van het plein, de groenstroken en de hoven.

Wie doen er mee?

De Couperusbuurt is het gebied tussen de Burgemeester Röellstraat, de Burgemeester Van de Pollstraat, de Burgemeester Van Tienhovengracht en de Burgemeester Eliasstraat. De doelgroep van de participatie zijn de bewoners en ondernemers binnen dit gebied. De adviezen van de speeltuinbrigade junior worden meegenomen bij het inrichtingsplan.

Hoe en wanneer kunnen bewoners meedoen?

De participatie over het inrichtingsplan fase 1 is in de periode september 2025 t/m juni 2026. We willen dit zo laagdrempelig mogelijk organiseren en zoveel mogelijk naar de bewoners toegaan en daarbij bestaande overleggen en plekken gebruiken:

- in de participatieperiode gaan we naar de mensen toe en proberen we aan te sluiten bij bestaande ontmoetingsplekken en overleggen. Op deze manier proberen we ook mensen die niet zo makkelijk naar een inloopbijeenkomst komen te bereiken.
    - We gaan met de informatiebus in de buurt staan om te horen wat bewoners belangrijk vinden;
    - We gaan naar het Buurtoverleg dat georganiseerd wordt door de gebiedsmakelaar en naar bijeenkomsten in de buurthuiskamers Het paleis en de Cactus.
- Samen met de gebiedsmakelaar organiseren we een buurtwandeling met bewoners om op locatie de plannen te bespreken en tegelijkertijd knelpunten in de huidige situatie en ideeën voor korte termijn verbeteringen op te halen.
- We organiseren een tentoonstelling in een van de buurthuiskamers over de plannen.
- Ook organiseren we in ieder geval een aantal inloopbijeenkomsten:
    - Bijeenkomst 1: informeren over stand van zaken en ideeën en suggesties ophalen over de inrichting van de openbare ruimte van de Couperusbuurt, met name voor het plein, de groenstroken en binnenhoven. Ook laten we zien welke ideeën en suggesties we al hebben opgehaald bij het Buurtoverleg en andere overleggen met bewoners.
    - Bijeenkomst 2: voorleggen van concept inrichtingsplan en ophalen van aanvullingen en reacties.

We nodigen bewoners voor de bijeenkomsten uit met een bewonersbrief. In deze brief leggen we het doel van de bijeenkomst uit en proberen we ook visueel te laten zien waar de bijeenkomst over gaat.

Waar mogelijk combineren we onze bijeenkomsten met bijeenkomsten van Stadgenoot over het nieuwe woonprogramma en het ontwerp van de nieuwe woningen. Op deze manier bereiken we meer bewoners dan wanneer we alleen over de openbare ruimte een moment organiseren.

Gaandeweg het proces gaan we in overleg met de gebiedsmakelaar na of er specifieke groepen zijn die we met onze bijeenkomsten missen. Voor deze groepen kunnen we desgewenst aparte activiteiten organiseren om ook hun input op te halen.

Wat gebeurt er met de inbreng van bewoners?

Tijdens de bijeenkomsten en overleggen horen we graag wat bewoners belangrijk vinden bij de inrichting van het gebied. De opbrengst van deze bijeenkomsten gebruiken we om een conceptplan te maken. Ook gebruiken we de input die we eerder al hebben opgehaald tijdens het maken van het vernieuwingsplan investeringsnota). Als we wensen niet hebben kunnen meenemen leggen we ook uit waarom dat zo is.

Het inrichtingsplan moeten we ook voorleggen aan een aantal gemeentelijke toetsteams die beoordelen of het plan aan de gemeentelijke uitgangspunten voldoet en bijvoorbeeld verkeersveilig is en goed kan worden onderhouden.

Met alle adviezen stellen we het definitieve inrichtingsplan op. Het plan wordt vastgesteld door het dagelijks bestuur van stadsdeel Nieuw-West. De stadsdeelcommissie kan hierbij advies geven.

Vooruitblik

De vernieuwing van de Couperusbuurt wordt in verschillende fasen uitgevoerd in de periode tot 2032. Zodra er een nieuwbouwblok gereed is zal rond dat blok de openbare ruimte worden ingericht.

De huidige planning is:

- Vaststelling voorlopig ontwerp openbare ruimte voor fase 1 door dagelijks bestuur stadsdeel Nieuw-West: medio 2026.
- Vaststelling voorlopig ontwerp openbare ruimte voor fase 2 en 3 door dagelijks bestuur stadsdeel Nieuw-West: 2027/2028.
- Nieuwbouw fase 1: gereed in 2027/2028. Daarna inrichting openbare ruimte fase 1.
- Nieuwbouw fase 2: gereed in 2029/2030. Daarna inrichting openbare ruimte fase 2.
- Nieuwbouw fase 3: gereed in 2031/2032. Daarna inrichting openbare ruimte fase 3.

Meer informatie over de vernieuwing van de Couperusbuurt vindt u op: www.amsterdam.nl/Couperusbuurt. De fasering staat op de website van Stadgenoot: https://www.stadgenoot.nl/project/couperusbuurt.

Het kan zijn dat dit participatieproces anders loopt dan beschreven. Mochten er wijzigingen plaatsvinden dan zullen we dit uitleggen. Kijk voor de actuele informatie op amsterdam.nl